

בש"פ 8634/23 - חיים בוקובזה, יונה בוקובזה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8634/23

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

המבקשים: 1. חיים בוקובזה
2. יונה בוקובזה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר-שבע, מיום 22.11.2023, בעמ"י 34586-11-23, שניתנה על-ידי כבוד השופט י' עדן

בשם המבקשים: עו"ד שלמה חדד

החלטה

1. בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי באר-שבע, מיום 22.11.2023, בעמ"י 34586-11-23 (השופט י' עדן), בגדרה נדחה ערר שהגישו המבקשים על החלטת בית משפט השלום בבאר-שבע, מיום 9.11.2023, במ"י 21955-07-23 ומ"י 21948-07-23 (השופטת א' צוריאלי), להאריך תוקפו של תנאי איסור עיסוק שהוטל על המבקשים.

2. נגד המבקשים מתנהלת חקירה בחשד לביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות; מרמה והפרת אמונים בתאגיד; וקשירת קשר לעשות פשע - לפי סעיפים 425, 415 ו-499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בהתאמה; וכן, עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, פקודת מס הכנסה, וחוק הביטוח הלאומי.

3. ביום 19.7.2023, בהסכמת הצדדים, הורה בית המשפט על שחרור המבקשים בתנאים מגבילים. תנאים אלו כללו, בין היתר, איסור העסקה במוסדות ובעמותה, שם, על-פי החשד, עברו המבקשים את העבירות המיוחסות

עמוד 1

להם, וזאת מכוח הוראת סעיף 48(א)(10) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. בתחילה עמד תוקפו של התנאי עד ליום 1.9.2023, ובהמשך, לבקשת המשיבה (להלן: המדינה), ובהסכמת המבקשים, הוארך התנאי האמור עד ליום 18.10.2023.

4. ביום 16.10.2023, יומיים עובר למועד פקיעת התנאי, הגישה המדינה בקשה להארכת התנאי, ללא כל פניה או הבהרה למזכירות בית המשפט כי מדובר בבקשה דחופה; ביום 18.10.2023, בהתאם להחלטת בית משפט השלום, הגישה המדינה בקשה מתוקנת, שכללה את עמדת המבקש, כנדרש; ביום 22.10.2023, הורה בית משפט השלום על הארכת התנאי עד למתן החלטה אחרת, וכן הציע לצדדים - נוכח מצב החירום - להידבר ולהגיע להסכמות; בהיעדרן של הסכמות, התקיים דיון בבקשה ביום 1.11.2023, ולאחריו ניתנה החלטת בית המשפט אשר הורתה על קבלת הבקשה, והארכת התנאי למשך שישים ימים נוספים.

5. על החלטה זו עררו המבקשים לבית המשפט המחוזי; לאחר קיום דיון, נתן בית המשפט המחוזי, ביום 22.11.2023, החלטה מפורטת ומנומקת, בגדרה הורה על דחיית הערר, בכפוף להבהרה לפיה מחמת הספק, הארכת התנאי למשך 60 ימים נוספים, תחל ביום 18.10.2023 - הוא יום פקיעת התנאי, ולא ביום 9.11.2023 - הוא יום מתן החלטת בית משפט השלום.

6. מכאן הבקשה שלפני, בגדרה טוענים המבקשים כי עניינם מעלה שאלה משפטית שטרם הוכרעה בבית משפט זה, החורגת מעניינם הפרטני, והיא, מה הדין לגבי תנאי שחרור שתוקפו פג, ובית משפט מורה על הארכתו בחלוף מועד הסיום שנקבע לו. עוד טוענים המבקשים, כי ישנן החלטות סותרות של בתי משפט בסוגיה, באופן המלמד על הנחיצות שבית משפט זה ידון ויכריע בבקשה.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון, סבורני כי דין הבקשה להידחות על הסף, ללא צורך בתשובה מטעם המדינה. המבקשים מנסים לשוות לבקשתם נופך עקרוני, ואולם, למעשה, מתוחמות טענותיהם לאופן שבו ישמו בתי המשפט השלום והמחוזי את הדין הקיים, ואת ההלכה הפסוקה, בנסיבות העניין שעל הפרק. במצב דברים זה, הבקשה אינה עומדת במבחנים שאומצו בפסיקתנו לצורך הענקת רשות ערר לפי סעיף 53(א1)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חסד"פ) (ראו: בש"פ 7068/11 בן שטרית נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (06.11.2011)).

8. אסביר. בניגוד לנטען על-ידי המבקשים, הסוגיה שלפני דומה עד מאוד לעניין שנדון בבש"פ 7094/22 מדינת ישראל נ' אזריאל (14.11.2022) (להלן: עניין אזריאל). שם נקבע כי במצב בו מבוקשת הארכת תנאי שחרור בתוך תקופת 180 הימים המוזכרת בסעיף 58(א) לחסד"פ - הנמנית מעת קביעת הערובה או התנאי ועד להגשת כתב האישום - אין לפנות ל"מסלול" ההארכה הקבוע בסעיף זה, הדורש כי ההארכה תהא בתוך תקופת הערובה; אלא, יש לבחון את הבקשה לפי אמות המידה הקבועות בסעיף 52(א) לחסד"פ, שעניינו עיון חוזר (עניין אזריאל, פסקאות 13-15). בית המשפט המחוזי יישם קביעות אלו על העניין דנן, וקבע, כי אין כל דרישה שהבקשה להארכת תוקף התנאי תוגש בתוך תקופת תחולתו; ממילא, החלטת בית משפט השלום ניתנה כדין.

בהקשר זה, לא ברורה הטענה כי "אין למבקשים כל התנגדות שהמשיבה תגיש בקשה לפי ראות עיניה לפי

סעיף 52 לחסד"פ". המדינה, בבקשתה, כלל לא הפנתה לסעיף הרלוונטי בחסד"פ, ואילו בית משפט המחוזי ציין במפורש כי הוא בוחן את הבקשה לפי אמות המידה הקבועות בסעיף 52 לחסד"פ האמור. לעומת זאת, המבקשים הם שהגישו תגובה לבית משפט השלום, התעקשו לקיום דיון בנושא, ולאחר מכן עררו לבית משפט המחוזי, והכל בטענות חוזרות ונשנות כי האיחור בהגשת בקשת המדינה, וקיום הדיון לאחר תקופת התנאי, הם בניגוד להוראות סעיף 58(א) לחסד"פ.

9. אם כך, פשוטו של עניין - ככל שהמדינה מעוניינת בהארכת תוקפו של תנאי מתנאי שחרור שנקבעו, בתוך תקופת 180 ימים הימים האמורה, תוך שמירה על רצף בין תחולת תנאי למשנהו, עליה להגיש בקשה מתאימה, הכוללת את עמדת הצד שכנגד, במועד אשר יאפשר לבית המשפט הדין בבקשה לקיים דיון במעמד הצדדים, בטרם מתן החלטה. זאת, בהתאם להוראת סעיף 57 לחסד"פ, לפיו, ככלל, יש לקיים דיון בבקשות כבענייננו המוגשות לפי סעיף 52 לחסד"פ, בפני המשורר בערובה או סנגורו; דבר זה לא נעשה בענייננו, עת הוגשה הבקשה, ללא עמדת המבקשים, יומיים בלבד בטרם פקיעת תוקף התנאי. סד הזמנים האמור, הוא שהביא, כך נראה, את בית משפט השלום לתת החלטתו ביום 22.10.2023, לפיה התנאי "יוארך עד למתן החלטה אחרת", עוד בטרם קיום דיון בבקשה; בכך חלה פגיעה מסוימת בזכויות המבקשים, משום שדרך המלך להארכת התנאי היא קיום דיון בנוכחותם, לפני מתן כל החלטה בנושא. ואכן, פגם זה בהגשת הבקשה נידון בהרחבה בהחלטת משפט השלום מיום 9.11.2023.

10. ואולם, לצד הפגם האמור, שכמוסבר, נלקח בחשבון כחלק ממכלול השיקולים אותם שקל בית משפט השלום בטרם מתן החלטתו - אין כל יסוד לסברת המבקשים לפיה בית משפט אינו מוסמך לקיים דיון בבקשה, ולהאריך (או לחדש) את התנאי לאחר שפקע (ראו: עניין אזריאל, פסקה 18, והשוו להפניות המופיעות שם). זאת, כאמור, משום שענייננו נופל בגדרי סעיף 52 לחסד"פ, שלא כולל כל הגבלה מסוג זה.

11. משכך, הבקשה נדחית אפוא בזאת.

ניתנה היום, א' בטבת התשפ"ד (13.12.2023).

שׁוֹפֵט